

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/17-21,25

T.C.
ANKARA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
30. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/1333

Karar No. 2024/2436

Tarihi: 10/07/2024

- ŞÜPHE FESHİ
- İŞÇİ HAKKINDA FESİH TARİHİNDE İŞ İLİŞKİNİ SÜRDÜRMEŞİ BEKLENMEYECEK ÖLÇÜDE OBJEKTİF ŞÜPHENİN OLUŞMUŞ OLMASI
- GEÇERLİ FESİH NEDENİNİN KANITLANMIŞ OLDUĞU
- YAPILAN FESİHTE HAKLI NEDEN BULUNUP BULUNMADIĞININ ALACAK DAVASINDA TARTIŞILABİLECEĞİ

ÖZETİ: İlk Derece Mahkemesince feshe neden olan soruşturmanın fesih tarihinde varlığının ifade edilmiş olması, dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde, fesih tarihinde işverende, iş ilişkisini sürdürmesi kendisinden beklenemeyecek derecede objektif şüphe unsurlarının meydana geldiği, işçi ve işveren arasında olması gereken sadakat ve güven ilişkisinin zarar gördüğü, davalıdan bu halde iş ilişkisinin varlığını devam ettirmesinin beklenemeyeceği, davalı tarafça geçerli fesih sebebi kanıtlanmış olmakla birlikte yapılan fesihte haklı neden bulunup bulunmadığı açılacak alacak davasında tartışma konusu yapılabileceği kanaatine ulaşılmıştır. Bu itibarla, davanın reddi yerine kabulüne karar verilmiş olması isabetli bulunmamış olup kararın kaldırılması ve Dairemizce davanın reddi yönünde hüküm tesisi gerekmiştir.

İlk Derece Mahkemesince verilen karara karşı davalı vekilince istinaf kanun yoluna başvurulmuş ve dosya istinaf incelemesi yapılmak üzere Dairemize gönderilmiş olup dosya incelendi.

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ:

Davacı vekili dava dilekçesinde, işveren tarafından gerçekleştirilen feshin geçersiz olduğunun tespiti ile davacının işe iadesine, boşta geçen süre ücreti ile işe başlatmama tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesi gerektiğinin tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde, davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:

İlk Derece Mahkemesi tarafından "davalı tarafça feshin haklı ya da geçerli nedenle yapıldığının ispat edilemediği" gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ:

Davalı vekili tarafından yasal süresi içerisinde sunulan istinaf başvuru dilekçesinde özetle, davacının taraflar arasında imzalanan belirli süreli iş sözleşmesiyle 19.03.2018 tarihinde işe başladığını, uzman unvanıyla görevini sürdüren davacının 04.05.2021 tarihinde Disiplin Kuruluna sevk edilerek TPIC İnsan Kaynakları Yönergesinin "Etik davranış normları" başlıklı 14. maddesine ve 14.03.2018 imza tarihli Etik Taahhütnamesinde yer alan " ...Görevimi, görevle ilişkisi bulunan hiçbir gerçek veya tüzel kişiden hediye almadan, maddi ve manevi fayda veya bu nitelikte herhangi bir çıkar sağlamadan, herhangi bir özel menfaat beklentisi içinde olmadan yerine getirmeyi taahhüt ederim." hükmüne aykırı eylemlerde bulunduğu gerekçesiyle yazılı savunmasının istendiğini, savunması da değerlendirilmek suretiyle 20.05.2022 tarihli Üst Disiplin Kurulu Kararıyla, İş Kanunu'nun 25 II/-e maddesi uyarınca TPIC Genel Müdürlüğünün 20.05.2022 tarih 67699 sayılı Genel Müdürlük Oluruna binaen davacının iş sözleşmesinin haklı nedenle feshedildiğini ileri sürerek kararın kaldırılmasını ve davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

GEREKÇE:

Dairemizce, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 355. maddesi uyarınca başvuranın sıfatına göre istinaf sebepleri ve kamu düzenine aykırılık halleriyle sınırlı olarak istinaf incelemesi yapılmıştır.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, feshin geçerli veya haklı nedenle gerçekleştirilmiş olup olmadığı noktasındadır.

Dosya içeriğine göre; fesih bildirimiminin tebliğinden itibaren 1 aylık hak düşürücü sürede davacı tarafça arabuluculuk görüşmelerinin yapılması için başvurulduğu, görüşmeler sonucunda anlaşamama son tutanağının düzenlenmesinden itibaren 2 haftalık yasal hak düşürücü süre içerisinde dava açıldığı, arabuluculuk anlaşamama son tutanağının dosyaya ibraz edildiği, davacı

açısından iş güvencesi hükümlerinin geçerli olduğu tespit edilmiştir.

İşçinin bir suç işlediğinden veya sözleşmeye aykırı davranışta bulunduğundan şüphe ediliyor ve bu yüzden taraflar arasında iş ilişkisinin devamı için gerekli olan güvenin yıkılması veya ağır zedelenmesi nedeniyle iş sözleşmesi feshedilmişse, şüphe feshinden bahsedilir. Bu fesih türünde, işverenin işçisine karşı duyduğu şüphe, aralarındaki güven ilişkisinin zedelenmesine yol açmaktadır. İşverenden katlanması beklenemeyecek bir şüpheden dolayı, işçinin iş ilişkisinin devamı için gerekli olan uygunluk ortadan kalktığından, güven ilişkisinin sarsılmasına yol açan şüphe, işçinin kişiliğinde bulunan bir sebeptir. Ciddi, önemli ve somut olayların haklı kıldığı şüphe, güven potansiyeline sahip olmaksızın ifa edilemeyecek iş için işçinin uygunluğunu ortadan kaldırdığından, şüphe feshi, işçinin yeterliliğine ilişkin fesih türü olarak gündeme gelecektir. Şüphe feshinin geçerli olabilmesi için; iş ilişkisinin devamı için gerekli olan güveni yıkmaya elverişli, objektif olay ve vakıalara dayanan güçlü bir şüphe mevcut olmalı ve ayrıca işveren, somut olayın aydınlatılması için kendisinden beklenebilecek bütün çabaları göstermelidir.

Tarafların iddia ve cevapları, dayanılan deliller ve mahkemece celp edilen belgelerin bir bütün halinde Dairemizce dosya üzerinden incelenmesi sonucunda; davacı işçinin büro personeli olarak 19/03/2018-20/05/2022 tarihleri arasında davalı nezdinde çalıştığı, iş sözleşmesinin TPIC İnsan Kaynakları Yönergesinin "Etik Davranış Normları" başlıklı 14 üncü maddesi ve 14/03/2018 imza tarihli Etik Taahhütnamesinde yer alan "Görevimi, görevle ilişkisi bulunan hiçbir gerçek veya tüzel kişiden hediye almadan, maddi ve manevi fayda veya bu nitelikte herhangi bir çıkar sağlamadan, her hangi bir özel menfaat beklentisi içinde olmadan yerine getirmeyi... taahhüt ederim." hükmüne aykırı eylemleri gerekçe gösterilerek TPIC İnsan Kaynakları Yönergesinin " Derhal fesih gerektiren haller" başlıklı 45. maddesinde belirtilen m) Her ne amaçla olursa olsun kişi ve kuruluşlardan haksız kazanç sağlamak, rüşvet almak ve vermek, n) İş sözleşmesi ve Yönerge eki olarak imza altına alınan taahhütnamelere uymamak hükümleri ve İş Kanunu'nun İş Kanunu'nun 25/II-e madde ve bendi uyarınca feshedildiği, davacıdan TPIC nezdinde ihalelere giren dava dışı Alfa Sismik Denizcilik Hizm. San. Tic. A.Ş. personeli A. Özdemir isimli kişinin hesabından "emanet iade" açıklaması ile geldiği anlaşılan 13.000,00 TL tutarındaki para sebebiyle alınan yazılı savunmasında davacının bu parayı borç olarak aldığını ve çalışarak kazandığı para ile birkaç ay içinde taksitler halinde geri ödediğini belirttiği, nitekim davacının hakkında disiplin soruşturması yürütülmeden ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından inceleme başlatılmadan önce adı geçen şahsa 28/05/2020 tarihinde "emanet alınan borç iadesi" açıklaması ile 11.000,00 TL ve 29/05/2020 tarihinde "borç alınan tutarın eksik kalan tutarı" açıklaması ile 2.000,00 TL'nin banka hesabından EFT ile geri ödendiği, öte yandan gerekçeli kararda davacı hakkında savunmaya ve feshe konu eylem sebebi ile davacı hakkında C.

Başsavcılığın suç duyurusunda bulunduğu ve ceza soruşturmasının sürdüğünün tespit edildiği görülmüştür. Yapılan tespitler ile davacının haksız gelir elde ettiği yönünde davalı işverende şüphe oluştuğu, İlk Derece Mahkemesince feshe neden olan soruşturmanın fesih tarihinde varlığının ifade edilmiş olması, dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde, fesih tarihinde işverende, iş ilişkisini sürdürmesi kendisinden beklenemeyecek derecede objektif şüphe unsurlarının meydana geldiği, işçi ve işveren arasında olması gereken sadakat ve güven ilişkisinin zarar gördüğü, davalıdan bu halde iş ilişkisinin varlığını devam ettirmesinin beklenemeyeceği, davalı tarafça geçerli fesih sebebi kanıtlanmış olmakla birlikte yapılan fesihte haklı neden bulunup bulunmadığı açılacak alacak davasında tartışma konusu yapılabileceği kanaatine ulaşılmıştır. Bu itibarla, davanın reddi yerine kabulüne karar verilmiş olması isabetli bulunmamış olup kararın kaldırılması ve Dairemizce davanın reddi yönünde hüküm tesisi gerekmiştir.

Açıklanan nedenlerle, yukarıda belirtili sebeplerle sınırlı olarak davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b-2 maddesi gereğince, yargılamada eksiklik bulunmamakla birlikte kanunun olaya uygulanmasında hata edilip yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmaması nedeniyle, duruşma yapılmadan esas hakkında yeniden karar verilmiş, yargılama gideri ve vekalet ücreti bakımından infazda tereddüt oluşturulmaması için yeniden hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle:

I-Davalı vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1-b.2 maddesi gereğince **KABULÜ İLE İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININKALDIRILMASINA**

II-Davanın REDDİNE,

III-a-Alınması gereken 427,60 TL karar ve ilam harcından peşin harç olarak yatırılan 80,70 TL harcın mahsubu ile bakiye 346,90 TL harcın davacıdan alınarak Hazineye gelir kaydına,

b-Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanan zorunlu arabuluculuk gideri olan 800,00 TL arabuluculuk ücretinin haklılık oranına göre tamamının davacıdan alınarak Hazineye gelir kaydına, gereği için tahsil müzekkeresi düzenlenmesine, daha önce yazılan tahsil müzekkeresi var ise iadesinin istenmesine,

c-Davalı davada kendisini vekille temsil ettirdiğinden hüküm tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T. hükümleri uyarınca belirlenen 17.900,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

d-Davacı tarafça yapılan yargılama giderinin davacı üzerine bırakılmasına,

e-Davalı tarafça yargılama sırasında yapılan yargılama gideri bulunmadığından karar verilmesine yer olmadığına,

f-Yatırılan avansın kullanılmayan kısmının yatıran tarafa iadesine,

IV-a-İstinaf talebi kabul edilen davalı tarafından yatırılan istinaf harçlarının talep halinde davalıya iadesine,

b-İstinaf talebi kabul edilen davalı tarafından yapılan 272,00 TL istinaf posta giderinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

c-Yatırılan istinaf avansının kullanılmayan kısmının yatıran tarafa iadesine,

d-İstinaf yargılaması sırasında duruşma açılmadığından vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

V-Dairemiz kararının İlk Derece Mahkemesince taraflara tebliğine, harç tahsiline ilişkin işlemlerin İlk Derece Mahkemesince yerine getirilmesine,

Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda mahiyeti itibarıyla **KESİN** olmak üzere 10/07/2024 tarihinde oy birliği ile karar verildi.